

Unikátní projekt bojuje za větší počet žen ve vědě

11.10.2024 - | PROTEXT

Celkem 600.000 Kč bude opět rozděleno mezi tři talentované vědkyně, které se mohou do programu hlásit od 1. října 2024 do 31. prosince 2024 na www.prozenyvevede.cz.

Vědkyně čelí nejen v České republice, ale i celosvětově výzvám, jako jsou platové rozdíly, genderové stereotypy nebo složité skloubení rodinného a profesního života.

Česká republika je podle dat Eurostatu dlouhodobě nejhorší zemí v EU z hlediska podílu žen mezi výzkumnými pracovníky. Zatímco průměr EU je zhruba 33 % žen, v České republice je to pouze kolem 27 %.

Stejně hovoří také data Národního kontaktního centra: **podíl výzkumnic u nás klesá, z 27,6 procenta v roce 2020 na 27,4 procenta v roce 2022.**

Vůbec nejhorší situace je v technických a přírodních vědách. Přestože podíl výzkumníků (mužů i žen) v těchto dvou odvětvích tvoří dohromady víc než dvě třetiny všech výzkumníků v ČR, podíl žen je v těchto oborech dlouhodobě nejnižší. Zastoupení žen v technických vědách je **pouze 14,7 %, v přírodních 24,8 %.**

Stejně nízké zastoupení žen v těchto dvou odvětvích najdeme také mezi akademiky. Velký podíl na této situaci má zřejmě i fakt, že rozhodování ve výzkumu zůstává doménou mužů. Ve vedoucích pozicích v roce 2020 jich bylo 90,7 %. **Pět z osmi významných institucí výzkumu a vývoje nemělo v roce 2020 ve vedení ani jednu ženu.**

Tento trend odráží potřebu větší podpory žen ve vědě, a právě proto je tu program **L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě.**

Porota složená z odborníků Akademie věd ČR letos opět vybere tři výjimečné vědkyně, které kromě finanční odměny 200.000 Kč získají i mediální podporu pro svou práci. Výsledky budou slavnostně vyhlášeny v červnu 2025.

Za svou práci byly v roce 2024 oceněny například mikrobioložka **Mgr. Kateřina Kopalová, Ph.D.**, fyzička **Ing. Monika Kučeráková, Ph.D.**, a ekoložka **Mgr. Kateřina Sam, Ph.D.** Tyto ženy nejenže přispívají ke globálnímu vědeckému poznání, ale jejich úspěchy zároveň ukazují, jak zásadní je role žen ve vědecké sféře.

„Ženy přinášejí do vědy jiný pohled a jsou schopné lépe zvládat multitasking, což smíšené týmy mužů a žen činí efektivnějšími,“ říká Monika Kučeráková z Fyzikálního ústavu AV ČR, jedna z laureátek programu.

Cílem programu je podpořit ženy ve vědě a zároveň upozornit na fakt, že navzdory rostoucímu počtu absolventek magisterských oborů žen ve výzkumu dramaticky ubývá. Zejména mezi absolventkami doktorských studií a vědeckými pracovníky dochází k velkému odlivu talentovaných žen.

Finanční podpora je pro vědkyně zásadní, protože jim umožňuje dosáhnout větší profesní svobody, např. prostřednictvím zahraničních stáží. Program L'Oréal UNESCO podpořil od roku 2006 české

vědkyně částkou přesahující 11 milionů korun, což přispívá k rozvoji vědeckého potenciálu v České republice.

Program L'Oréal UNESCO Pro ženy ve vědě je nejen finančním stimulem, ale také symbolickým uznáním nepostradatelné práce, kterou ženy ve vědecké komunitě odvádějí. **„Investice do podpory žen ve vědě představuje nejen uznání jejich práce, ale také zásadní krok k rozvoji celé naší společnosti. Otevíráme dveře talentovaným vědkyním, aby mohly plně rozvinout svůj potenciál, což má dlouhodobý přínos pro nás všechny. Tento přístup nám umožňuje vytvářet silnější a diverzifikovanější vědeckou komunitu, která je schopná čelit budoucím výzvám,“** zdůrazňuje Petr Štěpánek, PhD., ze společnosti L'Oréal v České republice.

Více informací a kritéria pro přihlášení jsou dostupná na www.prozenyvevede.cz

Zdroje:

NKC - gender a věda: Postavení žen v české vědě. Monitorovací zpráva za rok 2021. Dostupné zde:

<https://genderaveda.cz/wp-content/uploads/2022/12/summaryFINAL.pdf>

<https://genderaveda.cz/zeny-ve-vede>

O projektu L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě

Nadace L'Oréal podporuje ženy po celém světě, dává jim možnost utvářet svou budoucnost a měnit společnost k lepšímu. Zaměřuje se na tři hlavní oblasti: vědecký výzkum, inkluzivní krásu a opatření v oblasti klimatu.

Talentový program L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě byl založen v Paříži v roce 1998 za účelem podpory žen vědkyň. Program si klade za cíl oceňovat úspěchy již etablovaných vědkyň a vliv jejich odborné činnosti na současnou společnost, ale rovněž poskytovat podporu mladým vědkyním na počátku kariéry. Od svého vzniku se postupně rozšířil do mnoha států světa a vyznamenal více než 4400 žen ze 140 zemí.

L'Oréal-UNESCO Pro ženy ve vědě v České republice

V České republice byl projekt realizován poprvé v roce 2006 a každoročně oceňuje nadějně vědkyně vybrané odbornou porotou. Soutěž je zároveň podpořena spoluprací s Akademií věd České republiky. Od zahájení projektu v České republice získalo toto ocenění již 50 talentovaných žen vědkyň, jež si mezi sebou rozdělily částku ve výši 11 milionů korun českých.

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/unikatni-projekt-bojuje-za-vetsi-pocet-zen-ve-vede/2581137>